

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Marianne Ruusunhelmi, Suomen Yrittäjät
Hallintovaliokunta 25.5.2026

**YRITTÄJYYDEN
PUOLESTA**

Yleisesti

- Tavoitteet oikeansuuntaisia: työ, kieli ja osallisuus keskiössä
- Kotoutuminen on kaksisuuntainen prosessi
 - Velvoitteet edellyttävät toimivia, saavutettavia ja riittävästi resursoituja palveluita
- Tarve kasvaa: pk-yritykset tarvitsevat yhä enemmän kansainvälistä työvoimaa
- Kotouttamisen tulee tukea nopeaa, mutta kestäväää siirtymistä työelämäään tai yrittäjyyteen
- Pelkkä työllistyminen ei riitä → kielitaito, yhteiskunnalliset valmiudet ja rakenteet
- Epäonnistunut kotoutuminen voi lisätä syrjäytymistä ja kustannuksia pitkällä aikavälillä

Kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten uudistaminen

- Kielitaito yksi merkittävimmistä työllistymisen esteistä
 - Yrittäjägallup (2025): noin puolet maahanmuuttajia palkanneista pk-yrityksistä kohdannut kielitaitoon liittyviä haasteita
- Koulutusten tulee olla joustavia, saavutettavia ja tähdätä työelämässä riittävään peruskielitaitoon
 - Siirtyminen nykyistä nopeammin työelämään
 - Kielitaidon kehittäminen työn ohessa
- Tarvitaan monipuolinen palvelutuotanto: yksityiset toimijat ja vapaa sivistystyö täydentävät toisiaan
 - Vapaalla sivistystyöllä pitkä kokemus suomen kielen koulutusten järjestämisestä, myös harvaan asutuilla alueilla ja erilaisille opiskelijaryhmille
- Kilpailutettaessa varmistettava koulutuksen laatu ja alueellinen saatavuus

Kotoutumisen edistämisen rahoitukseen liittyvät säästöt

- Pääallekkäisyyksien purkaminen ja rahoituksen selkeyttäminen kannatettavaa
- Kaikki säännöt eivät synny hallinnollisesta yksinkertaistamisesta
 - Osa kohdistuu kuntien ja hyvinvointialueiden muuhun kotoutumisen edistämiseen → vaikutukset työvoiman saatavuuteen ja kotoutumisen vaikuttavuuteen
- Huoli monialaisen yhteistyön rahoituksesta (kotoutumislain 60 §) → Yritysyhteistyö ja työelämäkontaktit keskeisiä työllistymiselle
- Säästöt voivat heikentää palveluiden laatua ja saatavuutta sekä lisätä alueellista eriarvoisuutta
 - Kotouttamisinvestoinnit tuottavat hyötyjä, mutta ne syntyvät usein hitaasti, kun taas kustannukset näkyvät välittömästi

Lopuksi

- Alkuvaiheen palveluiden tulee olla selkeitä, joustavia ja riittävästi resursoituja
- Tavoitteena nopea, mutta kestävä siirtymä työelämään tai yrittäjyyteen
- Kielitaito keskeinen työllistymisen ja osallisuuden edellytys
- Yrittäjyys tunnistettava tasavertaisena polkuna työllistymisen rinnalla
 - Maahanmuuttajilla yrittäjyys yleisempää, mutta yrityksiä myös lopetetaan paljon → Puutteelliset yrittäjävalmiudet, kotoutumisen keskeneräisyys
- Kannatetaan kahden miljoonan euron lisärahoituksen osoittamista kunnille osana kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmää
 - Mahdollistaa kotoutumiskoulutuksen kehittämisen siten, että koulutus ei katkea henkilön työllistyessä tai aloittaessa yritystoiminnan kotoutumiskoulutuksen aikana

YRITTÄJYYDEN PUOLESTA